

Lahden Vihreät Nuoret ry Joukkoliikennejulkilausuma

Lahden päättäjät, menkää kaupungille ja vienosti kysäiskää ensimmäiseltä vastaantulijalta mitä mieltä hän on kaupungin joukkoliikenteestä? Vastaus ei liene ruusuinen, sillä Lahden joukkoliikenteestä on paljon kärkevää sanottavaa. Otettakoon nyt vaikka Lahden ammattikorkeakoulun opiskelijakunnan taannoinen slogan Helsingin Sanomien koulutusliitteestä: "Lahti, Suomen opiskelijavihamielisin kaupunki". Lausunnon perusteena oli nimenomaan joukkoliikenne. Purnattavaa ei kuitenkaan ole vain nuorilla vaan kaikista kansan riveistä kumpuaa kiukku tätä kehnoksi pääsnyttä palvelua kohtaan, jonka hoitamiseen Lahti vuonna 2005 on myöntänyt käyttävänsä peräti 0,3-0,5 henkilötyövuotta!

On aika tarttua toimeen ja päättää millaisen joukkoliikenteen kaupunki todella haluaa. Joukkoliikenteen suunnittelu kävelee käsi kädessä muun kaupunkisuunnittelun kanssa. Kariston rakentaminen, kehätielinjaus, torinalusparkki, Kartanon rakentamissuunnitelmat, kävelykadut jne. ovat kaikki päätöksiä, jotka tavalla tai toisella vaikuttavat ihmisten liikkumiseen. Näitä päätöksiä kaupunki tekee tiettyjen visioidensa pohjalta. Joukkoliikennettäkin siis pitää määrätietoisesti visioda, jotta siihen saadaan muutoksia. Sitä tulee kehittää muiden päätösten rinnalla eikä pelkkien valtioapuna saatavien roposten turvin. Olemme tähän julkilausumaan koonneet parannusehdotuksia kaupungin joukkoliikenteen puutteiden korjaamiseksi. Niin hinnoissa, reiteissä, aikatauluissa, kalustossa kuin käytännöissäkkin olisi parantamisen varaa. Ja näiden parannusten aika on NYT. Moneen ongelmaan voitaisiin pitkäjänteisesti pureutua ottamalla joukkoliikenteen suunnittelu osaksi kaupungin organisaatiota.

Lahden kaupunki on päättänyt kilpailuttaa joukkoliikenteensä. **Kilpailutuksen ehtoihin** tulee liittää hinnan ohella myös muita seikkoja, sillä joistakin asioista ei välttämättä tarvitse maksaa jos niistä on etukäteen neuvoteltu. Ne voivat kuitenkin parantaa käytettävyyttä jopa enemmän kuin rahalliset panostukset. Seuraavassa seikkoja joita kannattaa sisällyttää kilpailutuksen ehtoihin:

- **Lastenvaunujen ja pyörätuolien** kuljettaminen paikallisliikenteen busseissa tulee olla ilmaista (tällä hetkelle vaunuista/pyörätuolista joutuu maksamaan lastenlipunhinnan ja asiakas joutuu maksamaan aikuisen hinnan.) Nykyinen käytäntö on kohtuuttoman hankala ja jopa vaarallinen vaunuissa oleville lapsille ja pyörätuolipotilaille.
- **Lemmikit** sisään ilmaiseksi, jos lemmikki ei vie istumapaikkaa. Poikkeuksena opaskoirat, joiden tulee päästä aina ilmaiseksi sisään (tällä hetkellä kaikista lemmikeistä menee maksu).
- Lahden sisäisessä liikenteessä käyttöön **kaupunkilippu** ja vieruskuntiin matkatessa **seutulippu** (tällä hetkellä taksa perustuu kilometrirajoihin, jolloin mm. Ahtialassa asuvat joutuvat maksamaan lisähintaa).
- Myös lapsille oma 30 päivän lippu (tällä hetkellä vain aikuistenhintaisia 30 päivän lippuja)
- Kertamatkassa ainakin tunnin **vaihto-oikeus** (tällä hetkellä lipussa ei ole vaihto-oikeutta).

Mitä rahallista panostusta joukkoliikenteeseen kaupungilta tulisi löytyä? Esityksemme joukkoliikenteen rahalliseen tukemiseen on vaiheittainen. Mielestämme käyttökelpoisiin lippumuoto on 30 päivän matkakortti (jota jo tällä hetkellä rahoitetaan), sillä se on todellinen vaihtoehto oman auton omistamiselle: bussilla liikkumista rajoittavat silloin enää vain aikataulut ja linjojen reitit. Seuraavana mallimme Lahden asukkaille tarjottavista alennusryhmistä:

Vaihe 1.

Alennusryhmä 1 (25 % alennus 30 päivän lipusta)

- nuorille 12-17 –vuotiaille
- opiskelijoille
- eläkeläisille, jotka ovat oikeutettuja saamaan kansaneläkettä

Vaihe 2.

Alennusryhmä 1 (25 % alennus 30 päivän lipusta, sekä 20/40-matkan lipuista)

- kuten edellä

Vaihe 3.

Alennusryhmä 1 (25 % alennus 30 päivän lipusta, sekä 20/40-matkan lipuista)

- eläkeläisille, joille on myönnetty vähennetty kansaneläke
- invalideille
- työttömille
- varusmiehille ja siviilipalvelusmiehille

Alennusryhmä 2 (50 % alennus 30 päivän lipusta, sekä 20/40-matkan lipuista)

- nuorille 12-17 –vuotiaille
- opiskelijoille
- eläkeläisille, jotka ovat oikeutettuja saamaan täyttä kansaneläkettä

Lisärahoituksen tarvetta on vaikeaa arvioida, mutta jotain käsitystä saa siitä, että vuonna 2005 käytettiin yhteensä 42 232 kpl 30 päivän lippuja. Jos lipun hinta on 50 €, maksaisi kaikkien 42 232 lipun alentaminen 25 %:lla kaupungille yhteensä n. 0,53 M€.

Joukkoliikenteessä ei ole kyse ainoastaan joukkoliikenteestä. Joukkoliikenne on osa kaupungin palvelukokonaisuutta. Huonosti toimiva joukkoliikenne asettaa ihmiset epätasa-arvoiseen tilanteeseen. Nyt niillä joilla ei ole mahdollisuutta käyttää omaa autoa, ei myöskään ole mahdollisuuksia liikkua järkevästi kaupungin alueella kaupoissa, kouluissa, kirjastoissa, oppilaitoksissa, terveyskeskuksissa tai vaikkapa kylässä ystävän tai sukulaisen luona. Myös ilmastonmuutoksen torjuntatyössä joukkoliikenne nousee tärkeään asemaan. Lahden joukkoliikenteen tulisikin tarjota lahtelaisille varteenotettavan vaihtoehdon yksityisautoilun sijasta. Nykyinen järjestely puolestaan tukee päinvastaista toimintaa.

Lisätietoja:

Lahden Vihreät Nuoret ry:n pj.

Alexi Mäntylä

044 324 3342

aleksi.mantyla@vihreat.fi